

Cvičení z výrokové a predikátové logiky - 13

10. ledna 2018

1. Uvažme struktury $\langle \mathbb{N}, \leq \rangle$, $\langle \mathbb{Z}, \leq \rangle$, $\langle \mathbb{Q}, \leq \rangle$ se standardními uspořádáními.
  - (a) Jsou navzájem elementárně neekvivalentní?
  - (b) Jsou navzájem neizomorfní?
  - (c) Určete kolik automorfismů tyto struktury mají.
2. Mějme jazyk $L = \langle U \rangle$ s rovností, kde U je unární relační symbol.
  - (a) Pro dané $n \in \mathbb{N}^+$ vyjádřete "U(x) platí právě pro n prvků x" formulí φ .
  - (b) Je teorie $T = \{\varphi\}$ kompletní?
  - (c) Je T ω -kategorická?
  - (d) Určete izomorfní spektrum teorie T (stačí pro nejvýše spočetné kardinality).
  - (e) Nalezněte nějakou jednoduchou kompletní extenzi teorie T .
  - (f) Určete všechny navzájem neekvivalentní jednoduché kompletní extenze teorie T .
3. Nechť T je extenze teorie $DeLO$ (tj. hustých lineárních uspořádání bez konců) o nový konstantní symbol c (a žádné axiomy navíc).
  - (a) Je T ω -kategorická?
  - (b) Je T kompletní?
  - (c) Platí totéž pokud místo $DeLO$ vezmeme teorii $DeLO^+$ (hustá lineární uspořádání s maximálním prvkem a bez minimálního prvku)?
4. Nechť $\mathcal{A} = \langle \mathbb{R}, abs^{\mathbb{R}} \rangle$ je struktura jazyka $L = \langle abs \rangle$, kde abs je unární funkční symbol, $\mathbb{R}$ jsou reálná čísla a $abs^{\mathbb{R}}$ je absolutní hodnota v $\mathbb{R}$.
  - (a) Ukažte, že množiny $\{0\}$, $(0, +\infty)$, $(-\infty, 0)$ jsou definovatelné v $\mathcal{A}$ bez parametrů.
  - (b) Ukažte, že množiny $\{1\}$, $\{-1, 1\}$, $(1, 2)$ nejsou definovatelné v $\mathcal{A}$ bez parametrů.
  - (c) Určete všechny automorfismy $\mathcal{A}$.
  - (d) Určete $Df^1(\mathcal{A}, \emptyset)$, tj. všechny definovatelné množiny v $\mathcal{A}$ bez parametrů.
5. Nechť K je třída nekonečných grup.
  - (a) Je K axiomatizovatelná?
  - (b) Je K konečně axiomatizovatelná?
  - (c) Je K otevřeně axiomatizovatelná?
6. Nechť $\underline{n}$ pro $n \in \mathbb{N}$ označuje n -tý numerál. Dokažte v Robinsonově aritmetice Q , že pro každé $m, n \in \mathbb{N}$
  - (a) $Q \vdash \underline{m} = 0$, právě když $m = 0$,
  - (b) $Q \vdash \underline{m} + \underline{n} = \underline{m+n}$,
  - (c) $Q \vdash \underline{m} \leq \underline{n}$, právě když $m \leq n$.
7. Dokažte v Peanově aritmetice PA
  - (a) $PA \vdash S(x) + y = S(x+y)$,
  - (b) $PA \vdash 0 + x = x + 0$,
  - (c) $PA \vdash x + y = y + x$.